

คัมภีร์กระแส

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองคาคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

การประพฤติปฏิบัติ สาระสำคัญมันอยู่ตรงนี้แหละ ตื่นโลก ตื่นสงสาร ตื่นไปเถอะ ตื่นขนาดไหนมันก็เท่านั้นแหละ เกิดตาย ๆ ของประจำโลก มันเป็นสิ่งที่เกิดดับอยู่อย่างนั้นนะ แต่มนุษย์เกิดมาแล้ว เห็นอย่างนั้นแล้วตื่นตื่นมากนะ แสวงหากันไง มันชินชา

ฟังอย่างอาจารย์พูด เห็นไหม อาจารย์พูดให้ฟังแล้วฟังในเทพ ฟังแล้วสะอึกมากเลยนะ ขอให้อย่าได้ว่า ตายแล้วต้องเกิดอีกนะ ถ้าเกิดอีก จะไม่ยอมจะตายก่อนว่าอย่างนั้นเลย กลัวมาก กลัวในการเกิด ครูบาอาจารย์พูดอย่างนั้น กลัวในการเกิดดับ ๆ ไร กลัวการเกิดต่อไปข้างหน้า ถ้าพูดถึงการเกิดนี้ มันสยดสยองนะ มันกลัวว่าจะต้องไปเกิด ไปทุกข์อีก

แต่ในเมื่อเราเกิดมา ปัจจุบันเราเจอสภาพแบบนี้ เห็นไหม มันอยู่ในปัจจุบันไร ไม่รู้ว่าจะมาจากไหน เกิดมาก็เป็นเราแล้ว ก็นึกว่าตายแล้วตายสูญไง ตายแล้วมันจะไม่มีสิ่งใดจะตามไปไง แต่ไม่ได้คิดถึงกรรม เห็นไหม กรรม ตายแล้วไม่สูญหรอก เราเกิดมานี้ เราแสนทุกข์ เราว่าเราแสนทุกข์ถึงจะหนักัน ว่าตายแล้วตายสูญ ตายแล้ว ๆ กันไร ไม่ใช่! มันทุกข์เพราะว่าเรา...

นาย ก เป็นนาย ก นาย ก เป็นผู้ทุกข์ใจใหม่ ถ้ามีร่างกายสมมุติว่าเป็นนาย ก เวลาตายไปศพของนาย ก มันก็อยู่ที่นี้ แต่หัวใจของนาย ก มันก็ไปทุกข์ต่อไป จะไปเป็นนายอะไรก็แต่แล้ว แต่หัวใจนั้นก็ทุกข์ต่อไป ไม่สิ้นสุดหรอก เห็นไหม ว่าตายแล้วจะหมดกันหมดทุกข์ อยู่ที่ทุกข์ทำลายแล้วก็แล้วกันไป ไม่ใช่! พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนอย่างนั้น พระพุทธเจ้าสอนให้ชำระกิเลส ชำระหัวใจที่มันทุกข์ใจ กระแสที่มาจากหัวใจนั้นนะ

หัวใจนี้มาเพราะอะไร ทุกคนเกิดมาด้วยกัน ทำไมมันไม่เหมือนกันเพราะกระแสที่สะสมมาไง บุปเพนิวาसानุสติญาณของพระพุทธเจ้าท่านว่าไว้นั้นนะ เกิดดับ ๆ มาไม่รู้ก็ภพก็ชาติ ความสะสมมาของใจดวงนั้น ใจดวงที่สะสมมาเกิดเป็นมนุษย์ปัจจุบันนี้ กระแสที่มันสะสมมาอันนั้นต่างหากละ พระพุทธเจ้าให้แก้ตรงนั้นไง แก่อนุสัยที่เกิดจากใจ แก่กาวสวะ อาสวะอยู่ที่ใจนั้นนะ แก้ตรงนั้นหมดแล้ว เห็นไหม มันตายตั้งแต่ยังมีชีวิตอยู่ ตายตรงไหน กิเลสมันตาย คนไม่ตาย หัวใจไม่ตาย แต่กิเลสมันตาย กิเลสที่มันยุเหี่ยวหัวใจนั้นมันตาย พอกิเลสมันตายแล้วหัวใจมันก็มีความสุขแท้ใจ ความสุขตามความเป็นจริง ความสุขของหัวใจที่มันชำระกิเลสแล้ว เห็นไหม ชำระอย่างนี้แล้วมันถึงจะไม่เกิดอีก แล้วมันก็ไม่มีการตายอีก ทุกอย่างกลับไปอยู่สถานะเดิม สิ่งที่เป็นวัตถุ

สิ่งที่เป็นหัวใจนั้นไม่ใช่กลับไปอยู่สถานะเดิม ถ้าสถานะเดิมมันคือสถานะเกิดดับ มันก็ต้องเกิดตายตลอดไป แต่หัวใจนั้นกลับไปอยู่ที่สิ่งเหนือธรรมชาติทั้งหมด ธรรมชาตินี้การเกิดดับนี้เป็นของคู่ แต่หัวใจดวงนั้นไปอยู่ในที่เป็นธรรม เอโก ชัมโม ธรรมอันเอกที่ไม่เป็นของคู่ ที่ไม่มีสภาวะเปลี่ยนแปลง ไม่มีสภาวะเกิดดับ แก่กระแสที่มันสะสมมาที่ใจ กระแสหัวใจ กระแสกรรมมันผลักไสออกมาไง มันผลักไสให้มนุษย์เกิดภพสูง ๆ ต่ำ ๆ เกิดมาแล้วยังพบแต่ความทุกข์ ทุกข์จากความบีบคั้นหัวใจ นี่กระแสที่มันไหลมา แล้วเราก็มามากกระแสอีก เพราะเรามองแบบโลกใจ มองแต่ความเป็นไป มองแต่ว่าสิ่งนั้นจะมีความสุขใจ เห็นไหม กระแสไหล

กระแสคือความคิด คือความขับเคลื่อนของกระแสภายใน กระแสภายในมันอยู่เป็นสุขไม่ได้ มันไม่อยู่ปัจจุบันธรรม กิเลสมันแสวงหาอดีตอนาคตนั่น ทำไมเราทุกข์อย่างนี้ ทำไมเราเป็นแบบนี้ มันโทษอดีต แล้วอนาคตก็หวังใจ หวังว่าจะได้วัตถุอย่างนั้น จะได้สิ่งที่มาปรนเปรออย่างนี้ แล้วจะพ้นจากความทุกข์อย่างนั้น เห็นไหม กระแสภายในมันผลักไปอดีตอนาคต ไม่ยอมตกอยู่กับปัจจุบัน ออกมาเป็นความคิด ออกมาเป็นการแสวงหา ก็แสวงหาตามกระแส เห็นไหม

การโฆษณาสินค้า สินค้ามันจะจำเป็น ไม่จำเป็น แฟชั่นไหนมาเราก็วิ่งตาม การใช้สอยเพื่อประโยชน์ ปัจจัย ๔ อย่างหนึ่ง มันก็ใช้สอยพออยู่ได้ แต่เราวิ่งตามแฟชั่น มันไม่สมฐานะ มันไม่มีความพอใจ การใช้สอยแล้วก็ต้องให้มันภูมิใจอีก เห็นไหม เพราะว่าคนฉลาดในโลกนี้มันให้เอาคนโง่งนี้เป็นเหยื่อใจ คนโง่งทั้งตลาด คนโง่งทั้งโลกนี้เอาแฟชั่น เอากระแสเป่าเข้าไป ปลุกกระแสขึ้นมา ก็ตามกันไปหมดเลย เราก็วิ่งตามกระแสไป วิ่งตามกระแสของวัตถุ เห็นไหม เพราะกิเลสภายในมันมีอยู่แล้ว มันอยู่กับอดีตอนาคต มันไม่อยู่กับปัจจุบัน

ปัจจุบันคือการกินอิมมูนอ่อนๆ ความเป็นไป ปัจจัย ๔ เครื่องดำเนินชีวิต นี่ปัจจุบัน เพราะมนุษย์ต้องการเท่านั้น ตามความเป็นจริงเราต้องการเท่านั้นไง แต่กิเลสมันผลักดันให้เราออกวิ่งไปตามกระแส ตามแฟชั่น ตามออกไป แล้วเราก็วิ่งตามกิเลสออกไป เห็นไหม เพราะคาดว่าวัตถุที่เกิดจากกระแสนั้นจะเป็นความสุข นี่กิเลสมันเสียม กระแสภายในมันก็ขับเคลื่อนออกมาเป็นกระแสภายนอก ที่กระแสภายนอกก็หมุนตามไป ๆ หมุนออกไปตามสิ่งที่มันคาดหมายไง นี่มันไม่เป็นปัจจุบันธรรม มันวิ่งตามกระแสออกไปหมดเลย วิ่งตามกระแสออกไปแล้วก็ตื่นกันออกไป ตื่นออกไปมาก แล้วดับไม่เป็น

เกิดมาถึงว่าทุกข์มาก ทุกข์เพราะว่าเราขับเคลื่อนตลอด แล้วเราไม่เคยหยุด ไม่เคยยับยั้ง ขับเคลื่อนจนมันหยุดด้วยตัวมันเอง จนเราต้องผ่อนลมหายใจนะ เฮ้อ...เฮ้อทีนะ เฮ้อได้สติไง มันก็ไม่คิดออกไปมากนัก ถ้ายังไม่ได้อ่อนหายใจ เฮ้อ... มันก็ยังขับเคลื่อนไปตามกระแสนั้นแหละ มันใช้เงินพลังงานนั้นมันหมดเอง เรายังไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลย เห็นไหม เพราะว่ามันใช้เราจนหมด เราจึงไม่มี เหมือนกับวัตถุนั้นใช้จนหมดค่าแล้ว แต่หัวใจไม่เป็นแบบนี้ล่ะ หัวใจมันหมดค่าแล้วมันก็เป็นใหม่เรื่อย ๆ ไป อารมณ์ไง

อารมณ์ความคิดนี้มันไม่เก่า คิดเมื่อไหร่มันก็อ่อนกินได้เมื่อนั้นไง วัตถุสิ่งของถ้ามันหมดค่าแล้วมันใช้ไป เราเอามาใช้ใหม่มันไม่สมควรแก่การใช้ แต่อารมณ์ความคิด มันใช้จนหมดค่าแล้วนะว่าจะเลิกคิดอีกนะ เดียวมันก็คิดอีก เดียวมันก็ปลุกกระแสอีก เดียวก็เป็นเหยื่อมันอีก นี่กิเลสมันถึงว่าเป็นเจ้านายของเราไง กิเลสมันเป็นเจ้านายของผู้ที่เกิดดับ ๆ อยู่ในโลกลนี้ตลอดไป กิเลสมันเป็นเจ้าวัฏจักร มันผลักดันให้เราไปเจอแต่ความทุกข์ แต่เราไม่เข้าใจตรงนั้น เราก็บ่นว่าเป็นทุกข์ นาย ก เป็นทุกข์

นาย ก นี่เป็นสภาวะที่เกิดมาเป็นมนุษย์เท่านั้น สภาวะที่เป็นมนุษย์นี้มันประเสริฐ เพราะเราได้เกิดเป็นมนุษย์ เพราะเราได้สร้างคุณงามความดีมาพอสมควร แต่กิเลสในหัวใจในกระแสนั้นมันยังหมุนตัวอยู่ตลอดเวลา เกิดในสภาวะใดก็เจอแต่ทุกข์ แต่ทุกคนแสวงหา พยายามจะหาทางออกด้วยความไม่เข้าใจ แสวงหาทางออกด้วยการเอาทุกข์มาเสริมทุกข์ ไฟได้เชื้อใจ ไฟป่าเผาป่าไม่มีวันดับ เพราะว่าอากาศมันแห้งแล้ง มันเผาป่าทั้งป่า จนป่านั้นหมดมันถึงจะดับ ป่ามันหมดนะแต่กิเลสไม่มีวันหมด เชื้อของกิเลสไม่มีวันหมด มันเผาผลาญใจไปตลอดเวลา มันไม่มีวันดับ เพราะว่าเราไปหาเชื้อมาใส่มาเติม เราหาแต่เชื้อมา หาแต่ความทุกข์มาว่ามันจะเป็นความสุขใจ เราคิดว่ามันจะเป็นความสุข แต่มันไม่ใช่เลย เพราะมันอยู่กับกระแสออกไป

เราเกิดเป็นมนุษย์แล้วพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนว่าอะไร สอนเรื่องปัจจุบัน ธรรม เห็นใหม่ อดีตอนาคตแก้กิเลสไม่ได้ ถึงต้องยับยั้งใจ ขนาดมันอ่อนไหวใจนั้นคือมันหยุดชั่วคราว การหยุดชั่วคราวนั้นเราก็ได้ผ่อน เห็นใหม่ ทำงานแสนสาหัส ได้หยุด มันก็ยับยั้งช่างตน ได้มีเวลาหายใจ เรากำหนดจิตเพราะพระพุทธเจ้าสอนเรื่องสมาธิใจ เรื่องกำหนดให้รู้เท่าทัน ความคิด สงบความคิดของตัวได้

กระแสโลกมันจะหมุนไป แต่ถ้าเราไม่หมุนตามไป เราอยู่ได้ เราฝืนกระแสได้ นี่ให้สงบตามความเป็นจริง ให้เป็นปัจจุบันธรรม ให้กำหนดพุทโธ ๆ เห็นใหม่ นี่พบพระพุทธศาสนา ๆ สอนเรื่องความหยุดด้วยเป็นสัมมาสมาธินะ หยุดโดยปกติ ไม่ใช่หยุดเพื่อจะเอาตัวนี้ไปทำอย่างอื่น

ปกติเขาต้องการความสงบกัน ต้องการความสุขกัน แต่ความสุขอันนี้เป็นความสุขที่เผ่นกระโดดก่อนพระพุทธศาสนา ความสุขอันนี้เป็นความสุขที่เป็นเรา เห็นใหม่ มันมีความสุขแล้วมันออกไป แต่ในสัมมาสมาธิ ความสุขอันนี้มันมีพลังงานในตัวมันเอง แม้แต่ความหยุด เห็นใหม่ ความหยุด การเข้าใจสังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง ที่มันจะใสออกไปอดีตอนาคตนั้น มันพุ่งชานเพราะตรงนั้นไง เพราะกระแสมันมีอยู่แล้วไง กระแสมีอยู่มันก็ขับเคลื่อนตลอด ขับเคลื่อนออกไปตามกิเลสมันจะบัญชาการ

ความชอบของคนไม่เหมือนกัน แต่กิเลสปากมันใหญ่เหนือทุก ๆ อย่าง มันกินทุกอย่างที่ว่ามันคิดได้ มันนึกอะไรขึ้นมา มันก็อยากไปหมด ปากมันกว้าง ปากมันใหญ่ เห็นใหม่ มันกินทุกอย่างที่ไม่มีมันก็อยากกิน เพราะมันจินตนาการเอา เรากินแต่ของที่เรารับเราถึงอยากกินนะ แต่กิเลสมันกิน ของที่ไม่เห็นมันก็อยากกิน ที่ไม่มีมันก็อยาก จะตะกายดาว มันก็อยากจะตะกาย

นี่แล้วมันจะสงบได้อย่างไร มันก็พุ่งชานสิ นี่ทำความสงบ เห็นใหม่ ถึงต้องทำความสงบมาเพื่อให้เป็นปัจจุบัน พอสงบแล้ว ความสงบมันจะมีความรุ่มเย็นเป็นสุขในตัวของมันเองมาก

คนทำงานแสนสาหัสแล้วได้พัก คนทำงานเหนื่อยแสนสาหัส ที่ไม่มีวันพักเลย เครื่องติดแล้วดับไม่เป็นใจ เกิดได้ดับเครื่องลงแล้วเครื่องนั้นเย็นลง เห็นใหม่ เวลาเครื่องมันใช้งานตลอดเวลา มันร้อนจนเครื่องแทบพังนี่มันน่ากลัวไหม ความร้อนก็ออกมาแล้วมันจะพัง มันจะทำลายลงไปในตัวมันเอง นั่นเครื่องนะ แต่หัวใจของเราไม่มีวันพัง ดายจากภพนี้ มันก็เกิดอีก เกิด ๆ ดับ ๆ เพราะมันเป็นความจริงอยู่อย่างนั้น สสารในโลกนี้ไม่มีวันบอบสลาย

กิเลสที่อยู่ในหัวใจของมนุษย์ต้องเกิดดับตลอดไป

แต่มันเกิดมันเศร้าสิ ว่ามันเกิดสูงเกิดต่ำ เกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นผู้ที่มีอิสระเสรี เกิดเป็นเทวดา เกิดเป็นผู้มีความสุข เกิดในนรก เกิดในอเวจี กำเนิดของเรัจฉาน เห็นไหม ต้องโดนปลุกตลอดไปจนชั่วชีวิต ต้องทำงาน ต้องไถนาให้เขานั่นนะ เวลาเกิดในภพของเรัจฉานนะ

เพราะมันต้องเกิด เกิดทั้งนั้น ดวงใจทุกดวงใจมันหมุนอยู่ในวัฏฏวนนี้มาตลอด ลองนึกถึงนึกถึงความดีนี่นึกออก นึกถึงเทวดา นึกถึง...อะไร เห็นไหม มันอยากไป นึกถึงนรกมันจะขอก มันจะเสาะในหัวใจนั่นเลยแหละ เพราะว่าการเกิดการตายมานี้ไม่มีที่สิ้นสุด

เราเป็นคนตาบอด ต้องเชื่อธรรมะของพระพุทธเจ้า เชื่อปัญญาธรรม เชื่อธรรมของพระพุทธเจ้าไง พระพุทธเจ้าบอก “คนทุก ๆ คน ดวงใจที่เกิดทุก ๆ ดวงนี้ถ้าเอาน้ำตาที่ร้องไห้แต่ละชาติ ๆ มาสะสมไว้ น้ำในทะเลนี้สู้ไม่ได้” ฟังสิ เกิดมาขนาดไหนที่ร้องไห้มาแต่ละชาติ ๆ นี้ น้ำตาที่เคยไหลออกมา น้ำทะเลนี้สู้ไม่ได้นะ ถ้าเก็บไว้ได้นะ

มนุษย์เดินไปอยู่บนกองกระดูก นั่งอยู่บนกองกระดูก เพราะเราเกิดเราตายมา ไม่รู้ว่าก็ภพก็ชาติ เพราะกระดูกนี้เป็นดินไง มันแปรสภาพเป็นดินจนเราเองก็มาเหยียบย่ำในสภาพที่ว่าเป็นเนื้อหนังเดิมของเราทั้งนั้นละ นี่เป็นพุทธพจน์นะ เป็นคำพูดของพระพุทธเจ้าอยู่ในพระไตรปิฎกนะ

ถ้าเราเป็นคนตาบอด เราก็เชื่อในคนหูตาสว่าง เชื่อธรรมะพระพุทธเจ้า เชื่อตามผู้ที่มีปัญญา เห็นตามความเป็นจริง แล้วพูดสอนไว้ ถ้าเราไม่เชื่อว่าเราเคยเกิดเคยตายมาในภพ ในวัฏฏะนี้มากมายมหาศาลขนาดไหน ถึงว่าคนมันเศร้า ถ้ามันตายไปแล้วเกิดในสภาพนั้นอีกละ เกิดในสภาพนั้นอีก มันถึงต้องเร่งชวนขวายใจ ขวนขวายว่ากระแสที่มันหมุนไป

คูสิ กระแสหมุนไป พอสิ้นสุดของกระแส ใครไปรับเป็นคนสุดท้าย คนนั้นต้องแบกภาระทุกคนไป เขาจะปั่นทุก ๆ อย่างในระบบเศรษฐกิจ แล้วเราเป็นคนสุดท้ายแล้วเราจะไปต่อให้ใครอีก กิเลสมันปั่น มันหลอกเรา เราก็จ้างตามไปหมดเลย สุดท้ายแล้วกิเลสมันก็หายตัวไป แล้วใครเป็นคนรับทุกข์ละ กิจิตผู้ที่ไม่ทำไว้ใจ ผู้ที่สร้างกรรมไว้ใจ ผู้ที่ได้กระทำเอาไว้ใจ

กรรมให้ผลตามความเป็นจริง

กิเลสมันมีอำนาจเหนือเรา มันถึงได้ใช้ให้เราทำในสิ่งที่เราไม่ยอมทำ หรือเราไม่รู้เท่า เราทำไป แต่ผลกิเลสไม่ได้รับ เราต่างหากเป็นผู้ได้รับ ความอยากไม่ได้รับเลย เพราะความอยากนี้เป็นอาการ อาการหนึ่งของใจ

กิเลสนี้มันก็ปลุกใจ มันก็หลอกอยู่อย่างนั้นแหละ มันมีอำนาจเหนือหัวใจนั้นละ เป็นเจ้าวัฏจักร เพราะมันเป็นตัวบังคับบัญชาออกมา ถ้าเราทำจิตสงบแล้วย้อนกลับมาดู ถึงว่าจิตสงบแล้วไม่ส่งออกไป ถึงว่าเป็นสัมมาสมาธิ สมาธิที่ควรแก่การงาน สมาธิที่เป็นพลังงานที่หันกลับมาดูกาย หันกลับมาดูเวทนา หันกลับมาดูจิต หันกลับมาดูธรรม ใจ

ถ้าเราปลุกต้นไม้ ดินดี น้ำดี ปุ๋ยดี เห็นไหม ทำให้ต้นไม้เจริญงอกงาม ถ้าเราไปปลุกต้นไม้ในที่ดินไม่ดีหรือดินพอสสมควร แต่ปล่อยให้ตามเวรตามกรรมนี้ เราไม่ได้ดูแล ต้นไม้นั้นก็เกิดเหมือนกัน แต่ไม่เจริญงอกงาม เห็นไหม

การทำสมาธิก็เหมือนกัน ถ้าเราทำสักแต่ว่าทำ หรือทำสมาธิเป็นเรา เรามีความสุขอย่างนั้น มันก็เหมือนกับปลุกต้นไม้ไว้ แล้วก็ปล่อยให้ตามเวรตามกรรมใจ เพราะสมาธินี้เป็นเรา จิตนี้มันเป็นสมาธินี้ จิตนี้มีความสงบเป็นปัจจุบันอยู่ แต่มันไม่ได้ย้อนกลับมาดูที่ว่า มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา ในตามความเป็นจริงของพระพุทธเจ้าที่สอนไว้

พระพุทธเจ้าสอนศีล สมาธิ ปัญญา ไม่ได้สอนสมาธินี้จะชำระกิเลส สมาธินี้ ความสุขของเราที่เกิดขึ้น สมาธินี้มันเป็นผล ความเป็นปัจจุบันธรรมมันจะเกิดความสุขอย่างที่ว่า เราผ่อนคลาย ใจ เราผ่อนคลายจากการงานออกมา เราปล่อยวางได้ เกิดจากความสุข มันจะแปลกประหลาดจนเราเคลิบเคลิ้มหลงใหลได้

การประพฤติปฏิบัติ งานในการปฏิบัติ มันเป็นงานที่แสนทุกข์แสนยาก งานของทางโลก มันก็ว่าเหนื่อยล้าสาหัสแสนเข็ญแล้วนะ พอมาทำสมาธิแล้วมันต้องทำด้วยงานของใจใจ ต้องยับยั้งใจ ต้องยับยั้งข้างสารที่ตกมันคือหัวใจที่มันดิ้น มันไม่ยอมอยู่ในอำนาจของเรานี้ เราต้องใช้สติ ใช้ปัญญาทุกอย่าง เข้าไปควบคุมให้ข้างสารที่ตกมันนี้อยู่ในอำนาจในความรู้สึกของเรา เห็นไหม

ความรู้สึก ความระลึก คือสติ อยู่ในอำนาจของสติที่ควบคุมอยู่ ฉะนั้นจิตที่ควบคุมอยู่ ที่ควบคุมไว้อย่างนั้น มันต้องใช้ความตั้งใจ ใช้ความจงใจ ถึงว่างานนี้เป็นงานที่ทำยากกว่างานของการประกอบอาชีพทางโลก

เพราะเราใช้พลังงานตัวนี้ หรือเราใช้ความจดจ่อ เราใช้ความจริงทำอยู่ พอเกิดความสงบเราก็ว่างานนี้เป็นงานที่ประเสริฐ แล้วจะเคลิบเคลิ้มหลงไหล พอเคลิบเคลิ้มหลงไหลเราก็อยู่กับความรู้สึกอันนั้นที่ความสุขที่มันเกิดขึ้น เกิดขึ้นนะ ความสุขที่เกิดขึ้นชั่วคราว แล้วเราไม่ดูแลรักษา ก็เหมือนเราปลูกต้นไม้ไว้แล้วเราไม่ได้ตั้งใจรักษา เห็นไหม ต้นไม้ก็เกิดได้อยู่ได้ในดินอย่างนั้น สมาริก็เกิดได้แล้วก็เสื่อมไป อยู่ได้เห็นไหม อยู่ได้ชั่วคราว

คินดี พันธุ์ต้นไม้ดี ผู้ดูแลรักษาดี เห็นไหม นี่พอจิตมันสงบ ถึงว่าเป็นสัมมาสมาธิ คินดี คินคือร่างกายเรา เราตั้งใจดี เห็นไหมคินดี ต้นไม้จะว่าหัวใจ ก็ไม่ใช่ เพราะมันเกิดดับ ๆ เห็นไหม เกิดดับ ๆ สติตั้งใจอยู่ ปลูกต้นไม้กำหนดขึ้นมามาหาเมล็ดพันธุ์ก่อน กำหนดพุทโธ ๆ ไม่มีก็ระลึกถึงพระพุทเจ้า พุทธานุสติ หาเมล็ดพันธุ์แล้วพยายามปลูกขึ้นมา แล้วเราจงใจ เราบำรุงรักษา ว่าสมาธินี้

เราปลูกต้นไม้ให้มันงอกขึ้นมา แล้วเราดูแลรักษาของเรา ต้นไม้จะให้ผลถ้าเราดูแลรักษาจะให้ผลเป็นผล จะเป็นมะม่วง จะเป็นอะไรก็แล้วแต่ อันนั้นเรามาใช้ประโยชน์ได้ เรากินได้ ถึงไม่กินเราก็เอาไปจำหน่ายได้เป็นเงินตราขึ้นมา

จิตที่เป็นสมาธิ เห็นไหม เราต้องมีความสุข นี่เราได้ประโยชน์ขึ้นมา แต่ความสุขอันนั้นมันให้ผลจากการปฏิบัติ ขณะที่จิตสงบที่เป็นปัจจุบัน

หม่ากิเลสต้องฆ่าที่ปัจจุบัน เห็นไหม ถ้าฆ่าอดีต-อนาคต มันเคลื่อนจากกำหนดปัจจุบันไปสมาธิที่เป็นปัจจุบัน แต่มันต้องยกขึ้นวิปัสสนา เพราะต้นไม้ เราไม่รักษามันก็ตาย สมาธินี้เราปล่อยไว้ มันก็ต้องเสื่อมสภาพ จะเสื่อมสภาพอย่างไร แต่เราดูแลบำรุงรักษาแล้ว บำรุงรักษาเพื่อใช้ประโยชน์ ใช้ประโยชน์ในการวิปัสสนาต่อไป

วิปัสสนาในการกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม เพราะกระแสดหัวใจมันเกาะเกี่ยวใจ กระแสดที่ออกมาเราต้องย้อนกระแสดกลับเข้าไป ย้อนกลับกระแสดถึงจะชำระกระแสดนั้นได้ กระแสดที่มัน

ออกมาที่เราจะจับต้องได้อย่างไร กระแสที่ปลุกขึ้นมา ปลุกกระแสเพราะความเชื่อของคน คนเชื่อตาม ๆ กันมา มันก็เป็นกระแสออกมา

หัวใจที่ออกมายึดมั่นถือมั่นในภพทั้งหมด ออกมาแล้วติดที่ตรงไหน ติดในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม เพราะว่าผ่านออกมา เราต้องย้อนกลับเข้าไปไง จิตนี้เป็นกระแสออกมา เราก็ต้องอาศัยจิตที่เป็นสมาธิย้อนกลับเข้าไป ถึงจะจับกระแสของเราได้ เราเอาอะไรไปจับ ความคิดนี้ กิจจนพอใจ กระแสนี้ใช้เราจนพอแรงแล้ว สงบตัวไป เรายังไม่รู้สีกตัวเลย

ฉะนั้นพอเราใช้ตัวนี้จับย้อนกลับเข้าไป ๆ ถ้าจิตมันสงบนะ เป็นปัจจุบันแล้ว อดีต-อนาคต ไม่เกี่ยว เห็นไหม เกิดจนดับแล้วเรารู้ทัน นั่นเป็นอดีต-อนาคต อดีตที่ดับไปแล้ว เราเพิ่งรู้ตัว รู้ตัวก็กระเป่าหมดแล้ว รู้ตัวเราก็ทุกข์พอแรงแล้ว

ทีนี้พอจิตมันสงบนี้ พอสิ่งนี้ขยับขึ้น เราเห็นทัน เห็นทันหมายถึงว่า เป็นภาพขึ้นมาให้เราเห็นทันใจ เป็นปัจจุบันที่เห็นด้วยสมาธิใจ ถึงการเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ในขณะที่ปัจจุบันธรรม

อย่างเช่นนั่งภาวนาอยู่เนี่ย เวทนามันเกิด ความเจ็บ ความทุกข์มันเกิด นี่เป็นปัจจุบัน แล้วหัวใจนี้เป็นปัจจุบัน ก็พิจารณาในปัจจุบัน นี่มันจะได้ประโยชน์ในปัจจุบันนั่น เวทนาดับ ถ้าดับ ถ้าสมาธิเราพอแรง ปัญญาเราหมุนทัน จะดับ

แต่ถ้าเป็นอดีตละ เป็นเวทนา เป็นความที่เราเคยเจ็บปวดอยู่ เราลืมไปแล้วเห็นไหม เวทนาดับในอดีต ได้ประโยชน์ไหม ไม่ได้ เวทนาต้องกำหนดรู้เท่าในปัจจุบัน สมุทเททปหานในปัจจุบัน เวทนาในปัจจุบันนี้ไง เวทนาในกาย เวทนาในจิต

เวทนาในกาย เวลาเราควบคุม เรานั่งสมาธิมากเข้า นานเข้า มันจะเกิดอาการเจ็บปวดขึ้นมา นี่เวทนาในกาย มันเป็นเรื่องที่จับต้องง่าย ให้พิจารณาเลย

ถ้าจับเวทนาจิต มันเป็นความสุข ความทุกข์ ในหัวใจใจ ความพอนั้นเป็นสุขเวทนา ความเคียดแค้น ความไม่พอใจในหัวใจ นั่นเป็นทุกข์เวทนา เป็นโทมนัสในหัวใจใจ นี่เวทนาในกาย เวทนาในจิต จะจับส่วนใดก็ได้ จับส่วนใดส่วนหนึ่งพิจารณาในปัจจุบันธรรม ถ้าจับได้

ในปัจจุบันธรรมหมายถึงการต่อสู้ในปัจจุบันนั้น ในปัจจุบันหมายถึงเราขึ้นเวทีขมวยใจ เราขึ้นเวทีต่อกรกับกิเลสเดี๋ยวนั้น แต่ถ้าเราใคร่ครวญย้อนหลังนี้ มันเหมือนกับว่าเรามาทบทวน เราลงจากเวทีมาทบทวนความคิดของเรา เห็นไหม ทบทวนนั้นก็เป็นการประโยชน์ นี่เวลาเราใคร่ครวญ อันนั้นมันเป็นช่องทางที่ว่าเราจะใช้อย่างไรขึ้นไป แต่ความเป็นจริง ต้องเป็นปัจจุบันในการต่อสู้บนเวทีเท่านั้น

การพิจารณากาย พิจารณาจิต พิจารณาเวทนา พิจารณาธรรม การพิจารณาในปัจจุบัน พอจิตมันสงบลง ยกขึ้น คำว่า “ยกขึ้น” พิจารณาเลย จิตสงบถอนออกมา ถ้าสงบลึกลงไปนี่มันจะมีความสุข อยู่ในอัปนาสมาธิ นี่ถอนออกมา

พอถอนออกมา เราจับส่วนใดส่วนหนึ่ง ถ้ามันจับได้ เราจะชำระกระแส เราต้องจับ เห็นไหม เราจะทำลายสิ่งใด สิ่งมันปลุกกระดกกระแสใจ ตัวลือคือตัวกายนี้ใจ กระแสนี้อาศัยกายนี้เป็นที่ผ่านใจ เราติดกันอยู่เรื่องของกายใจ เรามองภาพเห็นกระแสข้างนอกเห็นเขาตื่นกัน เพราะตาเราเห็นเขาใจ ถ้าเราจะดับ เราต้องดับที่นี้ ถ้าเราตามออกไปที่กระแส เราก็วิ่งตามเข้าไปใจ

เราต้องย้อนกลับมาทำลายดวงตาของเราใจ ทำลายที่กายนี้ใจ เห็นไหม ถ้าทำลายที่กายนี้ ความคิดออกมาผ่านกาย เราคิดในกายเราถึงไปติดในกายคนอื่น เราคิดในความรู้สึกของเรา เราถึงเห็นความรู้สึกของคนอื่น เห็นไหม เราต้องทำลายตรงความคิดของเราตรงนี้ให้ได้ใจ ในขั้นที่ ๕ ในความคิด ในหัวใจ

ในกายนี้หมายถึงว่าพิจารณากาย พิจารณาอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ต้องเรียงเป็นลำดับ กาย เวทนา จิต หรือธรรม การพูด ๔ อย่างนี้ เพื่อให้แยกแยะว่าผู้ใดชำนาญอย่างใด ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง การชำระสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออย่างใดอย่างหนึ่งจะสะท้อนถึงกันหมด เพราะกายกับจิตมันซ้อนกันอยู่ใจ

เหมือนเรากินข้าว เรากินข้าวเข้าไปที่ปาก ทำไมเราอึดละ ทำไมปากไม่อึด ทำไมท้องมันถึงอึด เราพิจารณากาย แต่เวลาหลุดทำไมใจมันหลุด เพราะกายกับจิตมันอยู่ด้วยกันใจ เรากินข้าวเข้าไปที่ปาก มันต้องตกไปที่กระเพาะ ความอึดมันรู้สึกถึงความพอของความต้องการของกระเพาะของเราแต่ละบุคคล เห็นไหม

การพิจารณากายก็เหมือนกัน พิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต พิจารณาธรรม
 ใดๆอย่างหนึ่ง เวลาสะท้อนกัน หลุดทั้งสี่อย่าง กาย เวทนา จิต ธรรม หลุดออกพร้อมกัน ความ
 หลุดพร้อมกันอันนี้ไง มันก็อึด อึดถึงจุด ๆ หนึ่ง อึดเลยปล่อยวางทั้งหมด

พอปล่อยวางทั้งหมด กระแสที่ผ่านตรงนี้มันก็ผ่านไปไม่ได้ไง เห็นไหม ก็เลยนี้มันตามน้ำ
 ออกมาจากความคิด ออกมาถึงตรงนี้มันก็จะตัดให้สั้นเข้า กระแสของเราทั้งหมดไปขึ้นตอนหนึ่ง

ในบ้านของเรา เรามีทีวี เรามีเครื่องคอมพิวเตอร์ เรามีหนังสือพิมพ์ เรามีใบปลิว มีโบร
 ชัวร์อย่างหนึ่ง เห็นไหม นี่เราได้ทำลายกระแส สื่อของกระแสที่ว่าเราจะจับ หรือว่าเราจะตาม
 แฝงัน เราได้ไปทำลายแล้วหนึ่ง บ้านใดมีสื่อถึงสี่ชนิด

สื่อสี่ชนิดนี้ มันก่อให้เกิดเราหลงตามทั้งหมด แล้วเราเป็นผู้เดียว เป็นบ้านหลังเดียวที่ได้ทำลาย
 สื่อออกไป เหลือสาม ในบ้านเรายังมีสื่ออีกสามสื่อเท่านั้น นี่เราจะเริ่มทำลายกระแสที่เราหมุน
 ออกไปตามโลกเขาไป ทำลายกระแสต้องทำลายที่นี้ ไม่ใช่วิ่งไปทำงานนอกนั้น ไอ้สื่อนี้ก็เปรียบ
 เหมือนสื่อ แต่จริง ๆ คือเราทำลายกายไป ทำลายออกไปแล้วกายนี้

ไอ้กระแสที่ออกจากหัวใจเรามาเนี่ย เราได้ทำลายไปหนึ่งสื่อ เพราะฉะนั้นหนึ่งสื่อนี้เราก็ต้อง
 น้อยกว่าคนอื่น คนอื่นเขามีสื่อถึงสี่ชนิดที่พยายามจะป้อนข้อมูลให้เราทุกซ์ตลอดเวลา เราเหลือสื่อ
 ที่จะป้อนทุกซ์ให้เราได้อีกสามสื่อเท่านั้น ใจ เราทำลายสื่อไปสื่อหนึ่งแล้วไง

นี่ทำลายกระแสที่เราจะไม่ตามไป กระแสภายใน กระแสเกิดจากกรรม นี่กระแสของกรรม
 เราทำลายกระแสของกรรม พิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่งในกาย เวทนา จิต หรือกรรม นั่นแหละ มัน
 สะบัดออก ไม่ใช่ต้องพิจารณาากก่อน แล้วเดี๋ยวต้องไปพิจารณาเวทนา พิจารณากาย เข้าใจกาย
 แล้วนี่

กระแสเราอยู่ในการพิจารณา กระแสมันก็หลอกอยู่ในการพิจารณา พิจารณากายเสร็จแล้ว
 เข้าใจกายแล้วยกขึ้นเวทนา ยกขึ้นไปจิต จิตนี้มันพิจารณาหมุนไป หมุนมา อันนี้ก็โค่นหลอก
 กระแสภายในมันหลอกให้เราเคลื่อนไปไม่อยู่กับที่ไง ต้นไม้ย้ายไปย้ายมา ๆ ตายพอดี พิจารณาไป
 พิจารณา มา จนพิจารณาจนไม่ตก เออ! เลิกดีกว่า

นี่แม้แต่ในการภาวนาอยู่นะ มันก็ยังหลอกอยู่ในท่ามกลางของการภาวนานั้นแหละ ในการวิปัสสนาอันนั้นไง นี่ก็จะทำลายได้อันหนึ่ง กว่าจะทำลายสื่อได้สื่อหนึ่ง ทุกข์ไม่ทุกข์ นี่งานภายใน

เราถึงว่า เกิดเป็นมนุษย์อยู่ในกระแส เพราะเราอยู่ในกระแสเราถึงทำลายกระแสได้ ถ้าเราตายไป เราหมดจากร่างกายนี้ หัวใจก็อยู่ในกระแส แต่มันไปอยู่ในสภาพที่ว่า เราไม่มีโอกาสไปอยู่ในสภาพที่ว่า เราเป็นคน อยู่เป็นมนุษย์ อยู่นอกคุณนอกตาราง เรามีสิทธิทำคุณงามความดีอะไรก็ได้ เราไปอยู่ในตารางแดนใดแดนหนึ่งก็แล้วแต่ จะมีข้อบังคับ...นักโทษไง

นี่ก็เหมือนกัน พอตายไปจิตมันออกจากร่างกายไป มันไม่มีโอกาส ฉะนั้นจะต้องอยู่นอกคุก คนอยู่นอกคุกถึงจะทำงานเป็นประโยชน์กับตัวเองได้ คนอยู่ในคุก ทำงานเท่าไรก็เป็นคุณงามความดีของคุณตารางนั้น เพราะเราเป็นนักโทษ เราเป็นอาณัติของเขา เราไปอยู่ในนรก เราต้องพยายามเอาชีวิตรอด เพราะมันต้องมีความทุกข์อยู่อย่างนั้น นี่มันให้ผลอะไรขึ้นมา เราไปอยู่บนสวรรค์...

ถึงว่า การเป็นมนุษย์แล้วอยู่ในกระแสอันนี้ เพราะกิเลสมันขุดออกมามันถึงผิดใจ กระแสทั้งหมดไม่ใช่ผิดทั้งหมดนะ บางกระแสก็เป็นบางกระแสถูกนะ ที่กระแสเขาเล่นกันอยู่นี้ บางกระแสมันถูกต้องนะ แต่บางกระแสก็ผิด ที่นี้กระแสมันมีถูกและผิดอยู่เหมือนกัน แต่กิเลสของเรา มันก็ขุดให้เราไปออกไปอีกทีหนึ่งไง กรรมที่อยู่หลังกระแสนั้นนะ ฉะนั้น กระแสมันมีถูกและผิด เห็นไหม บางกระแสเขา...ถูกต้อง กระแสมันไม่ผิดทั้งหมด เพราะว่าความสื่อออกมา

แต่กิเลสมันขุด กิเลสความพอใจใจ เราแบ่ง เราคัดเลือก แต่ส่วนใหญ่ผิดแล้วเราชอบด้วยนะ เพราะมันเข้ากันไง เข้ากันด้วยธาตุของความผิดใจ สิ่งที่สกปรกมันเข้ากับสิ่งที่สกปรก สิ่งที่สะอาดมันไปเข้าสกปรก มันไปติด นี่สิ่งที่สะอาดใจ เรามาสิ่งนี้สะอาด เราต้องทำสิ่งที่ดีใจ เพื่อชำระกระแสอันนั้น นี่เราตัดสื่อ ทำลาย ย้อนกลับเข้ามาในกระแส มันเหลือสามสื่อใช้ใหม่ เราทำลายสื่อไปสื่อหนึ่ง ทำลายสื่ออื่นนะ จะย้อนทำลายกระแสต้องทำลายที่สื่อ เพราะทำลายสื่อหนึ่งเหลือสามสื่อนี้กระแสมันออกมา เราให้ข้อมูลได้น้อยลง เราก็สบายไปแล้วสื่อหนึ่ง นี่มันผ่านออกมา ๆ ใจ

ก็ตัดให้มันเย็น ตัดความคิด ตัดกระแสภพชาติเราให้สั้นเข้า ๆ ไม่อย่างนั้นมันไหลตามมา เห็นไหม น้ำไหลมา ตามน้ำมา มันก็เอาสิ่งโสโครกสกปรกออกมา ใจเราเกิดดับ ๆ อยู่อย่างนี้ มันก็อยู่อย่างนี้ ตามมาเรื่อยไป เราตัดให้สั้นเข้า ๆ อย่างเช่นเราตัดสื่อ สื่อหนึ่งเหลือสามสื่อ อย่างน้อย ๓

ชาติ แล้วนะ นี่มันสิ้นเช้าแล้ว อย่างน้อยเกิดอีก ๗ ชาติ แต่ต้องเกิดอีก เพราะยังไม่ได้ทำลาย
ทั้งหมด แต่เราก็หายใจคล่องคอ คล่องคอเพราะอะไร เพราะทุก ๆ คน เกิดดับ ๆ โดยที่ไม่มีวันนับ
ได้

พระพุทธเจ้าบอกว่า นั่งอยู่บนกองกระดูกอง น้าตาท่วมจนล้นทะเล ของเรานั้นก็ยิ่งมากกว่า
นี้ไง มันมีตรงไหนที่จะสิ้นสุด มีตรงไหนที่ว่กำหนดว่าเราจะต้องหมด ต้องหยุด หรือว่าต้อง
พอกันทีเรื่องความทุกข์ แล้วนี่เริ่มตัดออกไปสี่หนึ่ง เรากำหนดได้แล้วนี่ จากคนที่กำหนดไม่ได้
เลย จากเราเป็นนักโทษนี่ไม่มีวันออก แล้วเริ่มกำหนดแล้ว ๗ ชาติ

มันจะสบายใจ...อยู่ด้วยกัน เราอยู่ในโลก ทุกคนเลย ไม่มีกำหนด เรามีกำหนดแล้วต่างกัน
ไหม? ต่างกัน ความภูมิใจก็ต่างกัน ความเห็นก็ต่างกัน คนที่ไม่มี ความหวัง คนที่ใช้ชีวิตไปวัน ๆ
หนึ่งกับคนที่มีความหวัง คนที่มีความหวังแบบถูกต้องด้วยนะ ไม่ใช่มีความหวังแบบกระแส แบบ
กิเลสที่หวังแล้วไม่สมหวัง มันรู้ด้วยปัจจัยตั้ง รู้ด้วยความเป็นจริง รู้ด้วยตามเป็นจริงของ
พระพุทธเจ้าสอนว่า ปัจจัยตั้ง รู้เฉพาะตนเลย

รู้กำหนดเลยอย่างนี้ ๆ มันไม่ไป เหมือนกับว่าเราเคยกินของร้อน ๆ เราเคยกินโดยเราไม่
รู้สึกตัว แต่วันหนึ่งเรารู้สึกแล้วว่าของนี้มันร้อน เราจะตักใส่ปาก เราต้องรอให้มันเย็นก่อน เห็น
ไหม รอให้มันเย็นก่อน หรือเราค่อย ๆ เพราะเรารู้ว่ามันร้อน เราจะไม่กินเข้าไปให้ล้นพองหรือกนี่
มันกำหนดได้ไง มันรู้เท่ากับคนที่เขาไม่รู้ไง คนที่ไม่รู้ก็กินอยู่อย่างนั้นละ กินอยู่อย่างนั้นมันก็ร้อน
อยู่อย่างนั้นสิ มันก็ทุกข์อยู่อย่างนั้น

แต่เรารู้แล้ว นักปราชญ์ไง มันมีตาแล้ว มันเห็นเบ็ดเห็นเหยื่อไง แต่มันต้องหมุนไป เพราะ
เรายังไม่มีอำนาจเหนือกระแสทั้งหมดไง แต่เราตัดทอนออก เรายังไม่เห็นเหนือกระแสทั้งหมด พอไม่
เหนือกระแสทั้งหมด เราก็ย้อนกลับ เพราะเราจะทำลายกระแสของเราเอง เราทำลายกระแสกรรม
ของเราเอง ถ้ากระแสกรรมของเราจางลง ๆ กระแสข้างนอกให้มันมีกระแส มันก็เป็นแค่กระแส
มันไม่สามารถกระเทือนใจของเราได้ แต่ถ้าข้างในเราก็มีกิเลส ข้างในของเราก็มืดความโง่ ไม่
รู้เท่าทันตัวเองแล้วไปเจอกระแสข้างนอก มันจะไปไหน มันยิ่งกว่าเหยื่ออีก

แต่เป็นนักปราชญ์ขึ้นมาแล้ว มันเริ่มเห็นเบ็ด เห็นปลา เห็นเบ็ด เห็นเหยื่อ นี่มันต่างกัน แล้ว
ยิ่งต่าง ยิ่งขยะแขยงใจใหม่ มีความเห็นต่างก็รู้ว่าผิดรู้ถูก คนรู้ผิดรู้ถูกก็ต้องจงใจทำแต่สิ่งที่เป็น
ประโยชน์กับตัวสิ นี่มันยิ่งจะเข้มข้นในเรื่องการประพฤติปฏิบัติ

ประพาศปฏิบัติเริ่มด้นมันก็มีอ่อนด้นอ่อนไง เราจะไม่มีวาสนา เราจะทำไม่ได้ เดียวนี้มัน ยืนย่นกลางหัวใจ มันยืนย่นเลยเพราะว่ามันได้สัมผัสเอง มันเป็นปัจฉัตตัง รู้จำเพาะตนกลางหัวใจ ทำไมมันจะไม่เข้มข้น ความเข้มข้นอันนั้นสมาธิมันก็ตั้งง่าย หมุนกลับมาวิปัสสนา มันก็ขุดคู้หา จนเจอ มันก็ขุดคู้หาสิ่งที่เป็นสื่อ สื่อที่เทียบเมื่อกี้มันเป็นสื่อตามความเป็นจริงจากวัตถุที่เรา มองเห็นง่าย ๆ

แต่สื่อจริง ๆ สื่อที่มันจะออกกระแสดที่ผ่านสื่อนี้ มันเป็นกาย เป็นเวทนา เป็นจิต เป็นธรรม เท่านั้น มันก็ผ่านความคิด ผ่านขันธ์ ๕ นี้แหละ ขันธ์ ๕ นี้คือเป็นสื่อออกมา ขันธ์ ๕ นี้เป็นสื่อด้วย แล้วโดนกระแสดควบคุมออกมาด้วย นี้ย้อนกลับ เพราะความเข้มข้น ความจงใจที่มันจะทำ เพราะ เรารู้ทันแล้ว พอมันย้อนกลับ ๆ ก็จับขันธ์ ๕ พิจารณาสิ กายก็ได้ ขันธ์ ๕ ก็ได้ กาย เวทนา จิต ธรรม นั้นไง จิตคือขันธ์ไง จับพิจารณาสิ

การพิจารณาคือการที่ว่าสิ่งที่โฆษณาออกมานั้นถูกหรือผิด ความคิดของเราที่คิดออกมา นั้น ถูกหรือผิดเห็นใหม่ นี้จับกระแสนั้นพิจารณา จับภาพนั้น จับตัวสื่อ นั้นพิจารณา ตัวกระแสดกับตัว สื่อจับพิจารณาเห็นใหม่ กระแสดมันกิเลส สื่อคือตัวขันธ์ พอพิจารณาจนเข้าใจ พิจารณาขันธ์ก็ได้ กายก็ได้ จิตก็ได้ ธรรมก็ได้ พิจารณาจนสื่อ นั้นเป็นสื่อบริสุทธิ์ไง พิจารณาจนทันไง พอทันนี้ ทำลายเลย ถ้าเป็นกายนะ ดินเป็นดิน น้ำเป็นน้ำ ลมเป็นลม ไฟเป็นไฟ ถ้าพิจารณาจิต จิตรู้เท่า รู้เท่า ความลุ่มหลงในกายอีกระดับหนึ่ง เห็นใหม่ นี้ทำลายสื่อที่สอง ทำลายสื่อที่สองขาดออกไปนี้ ทำลายสื่อ สื่อก็มีอยู่

ทำลายสื่อหมายถึงทีวีเราปิดเครื่องทิ้ง เรามีทีวีอยู่แต่เราไม่เปิดเครื่องรับ เราไม่เปิด เราไม่ เสียบไฟเข้า ทีวีนั้นที่อยู่เก้อ ๆ เงิน ๆ เพราะมันไม่มีตัวมายูแฮกเกิลของเราไง ทำลายออก ออก ด้วยความเข้มข้น ความเข้มข้นของผู้เป็นนักปราชญ์ที่จะเอาตัวออกจากกระแสนั้นให้ไค้ ความ เข้มข้นอันนั้น ความเข้มข้นอันที่ผู้ปฏิบัติจงใจอยู่กลางหัวใจนั้น ความมูมานะความตั้งใจจริง เพราะความตั้งใจจริง ของจริงมันจะเข้ากับผู้ที่ทำจริงไง การทำจริงของเราถึงจะชำระกิเลสที่เป็น จริงไค้

กิเลสนี้เป็นนามธรรม แต่มันแก่นกิเลส มันเหนียวแน่นมากเพราะมันเกิด ๆ ตาย ๆ มา มัน ทุกข์อยู่ที่กลางหัวใจไง เอาสิ่งของที่ไม่จริงจ้งเข้าไปจับต้องไม่ได้ สิ่งที่ไม่จริงจ้งเข้าไปก็เป็นแค่ เชื้อเพลิงเข้าไปสุมนให้กิเลส นั้นลุก โชนขึ้นมาไง

การประพฤติปฏิบัติที่อ่อนหย่อน การประพฤติปฏิบัติที่ไม่จริงจัง มันเข้าไปเสริมกิเลสโดยไม่รู้ตัว เสริมกิเลสตรงไหน? ตรงที่ว่าเราก็เป็นนักปราชญ์ เราก็เป็นผู้ปฏิบัติธรรม เราก็รู้เท่าทันกิเลส แต่จริง ๆ กิเลสมันหลอกใช้ทั้งหมดเลย เห็นไหม ถ้าไม่จริงจัง มันจะเข้าไปส่งเสริมความมูมานะ มานะที่ถือว่าตัวเองเป็นนักปราชญ์ ตัวเองเป็นผู้รู้ไง

แต่ถ้าเราทำด้วยความเข้มข้น ไม่เอาการประพฤติปฏิบัติเราเข้าไปส่งเสริมกิเลส เห็นไหม มันต้องบังคับ ต้องขู่เชิญให้กิเลสอยู่ในอำนาจของเรา บังคับขู่เชิญความคิด ความที่มันจะชักกระแสนี้จะชักดึงเราไป ให้อยู่ในอำนาจของเรา อยู่ในอำนาจหมายถึงว่าเราจับใจที่อยู่ได้ เราจับตัวความคิดได้ แล้วเราวิปัสสนาจนเห็นความเป็นโทษใจ ความเป็นโทษแบบความเป็นคนโง่ ไม่รู้ ที่ให้กระแสนั้นหลอกใจ มันปล่อยวาง พริบ ออกหมด

พอมันปล่อยวางตามความเป็นจริง เห็นไหม เราทำลายสื่อที่สองด้วยความเข้มข้นของเรา ด้วยความเป็นนักปราชญ์ของเราไง นี่มันจะขึ้น สูงขึ้น ๆ กระแสนี้จะสั้นเข้า ๆ ความสั้นเข้าเห็นไหม กระแสที่มันยาวมา เราวิ่งตามหรือเราจับพิสูจน์ มันจะเป็นความเหนื่อยยาก แต่พอมันสั้นเข้ามานี่เราจับต่อนด้วยความง่ายขึ้น

แต่ความง่ายขึ้นนั้นหมายถึงการจับต้อง เห็นไหม เราทำลายสื่อที่สอง พอสื่อที่สองพ้นออกไป เราต้องทำลายตัวสื่อที่สาม สื่อที่สามนี้พอมันขึ้นหาสื่อที่สามนะ สื่อนอก ๆ มันมีทั่วไป เห็นไหม มีทั่วไปที่เราเห็นอยู่หรือเราเทียบเคียงได้ง่าย แต่สื่อตัวนี้มันมาจากดาวเทียม เป็นคลื่นวิทยุมา มันหาได้ยาก มันต้องมีเครื่องรับ มันถึงจะจับคลื่นวิทยุได้

สื่อที่สามสื่อข้ามไออะ สื่อที่ว่าชักใยให้เราติดข้องอยู่ในโลก ติดข้องอยู่ในความเป็นไป อยู่ในการอาศัยอาภรณ์อยู่ในโลกนี้ เห็นไหม อยู่ในโลกหมายถึงว่าอยู่กับตัวเรา คือความเห็นตัวเรามัดตัวเราอยู่ในความเป็นของคู่ เพราะความเป็นของคู่นี้มันอาศัยพึ่งกัน การข้ามจากไออะนี้ โลกนี้เกิดเพราะว่าเป็นสิ่งที่ว่าสืบต่อ ต้องมีการสืบต่อเพื่อจะรักษาโลกต่อไป มนุษย์จะมีหรือโลกจะมี เพราะการสืบต่ออันนี้

การสืบต่ออันนี้ การครองกัน การหาคู่ การจับต้อง เห็นไหมนี่สื่อ ตัวสื่อมานี่เราจับด้วยความยากเพราะอะไร เพราะมันเป็นนามธรรม ความชอบ ความข้อง เรื่องอะไรข้อง ใจข้อง ใจมันถึงข้องกัน ความผูกพัน ความอาศัยอาภรณ์ ความคิดถึงกันกับวัตถุต่างกันไหม กับวัตถุการให้ของขวัญ การให้วัตถุกันให้แล้วก็พอใจ

แต่ความผูกพัน ความระลึกถึง ความคิดถึง ความน้อมระลึก นี้กาม เรื่องของกาม การจับต้องสื่อตัวนี้มันถึงจับต้องยาก จับต้องยากเพราะว่ามันเป็นการที่ว่าได้ผลมาก มันจะได้ผลมากตรงที่เห็นความเป็นไป ความเป็นไปนะ ความเป็นไปของใจที่มันหลอก

ทีนี้ย้อนกลับเข้ามาตรงนี้ไง มันมีแต่ผลักออก ๆ เพราะช่วงจุดนี้มันเป็นเรื่องของใจแล้วมันเป็นนิมิต-มหาปัญญา ความเป็นนิมิต-มหาปัญญา เพราะมันเป็นความคิดโดยตรงใจ เห็นไหม สื่อที่มันเร็ว แล้วสั่งได้เร็ว แล้วเราก็เชื่อได้เร็ว เราเชื่อได้เร็วเพราะเราต้องตัดสินใจใจ เพราะสื่อมันเร็วใช่ไหม ความแข่งขันมันสูงใจ เราต้องตัดสินใจทันที ความตัดสินใจทันทีตัวนี้ มันถึงพลาด ๆ ตลอดใจ พอพลาดตลอด เราก็ไม่เคยเห็นตัวนี้ไง

ทีนี้เราย้อนกลับด้วยความตั้งใจ หันกลับมา ๆ ก็ว่าเป็นนิมิต-มหาปัญญาเพราะมันเร็ว ความเร็วตัวนี้ สื่อมันเร็วทำให้เราหลงวนอยู่นั้น มันสั้นเข้านี้ ที่บอกว่าที่เร็วกว่าพอสื่อมันสั้นเข้าเราจะจับต้องได้ง่าย จับต้องได้ง่ายเพราะมันสั้น แต่มันจะรุนแรงกว่า ถ้ามันยาว ความเฉื่อยของมันออกมาเป็นความยาว ความรุนแรงมันน้อยกว่า แต่มันมีโอกาสให้เราจับต้อง กับสั้น

สั้นกว่าคือระยะทางสั้นแต่มันมีความเร็วกว่า เห็นไหม เพราะมันสั้น ทีนี้ความเร็วของใจต้องให้ทัน ความกระดิกพลิกแพลงของใจย้อนกลับมาดูที่ว่ามันคิด คิดเพราะอะไรนั้นละ ตัวนี้มันจะเป็นตัวพลิกแพลงตลอด มันจะหลอกตลอดใจ มันจะหลอกตลอดว่าเป็นอย่างนั้น ๆ เพราะมันสั้นเข้ามา

ความสั้นเข้ามาเหมือนกับนักมวยชกกัน มันอยู่ในที่จมนม เห็นไหม คนเข้ามมต้องพยายามหาทางต่อสู้ กิเลสไม่ยอมใครง่าย ๆ กิเลสคือความเคยใจใจ สัญชาตญาณของการเอาตัวรอด มันต้องปกป้องทุกวิถีทางที่จะรักษาตัวรอด การจะปกป้องก็ต้องบอกตัวเองนั้น ไม่ผิดใช่ไหม ตัวเองเป็นสิ่งที่ประเสริฐใช่ไหม ทิฐิที่ความเห็นที่เป็นวัตถุที่แย่งกัน มันก็ยังเห็นว่าเป็นวัตถุที่แย่งกัน ผิดเพราะวัตถุชั้นนี้

แต่ทิฐิที่มันเป็นนามธรรม ทิฐิว่ตัวเองพ้นแล้ว ทิฐิว่ตัวไม่มี นี่ความหลบหลึกของกิเลสตัวนี้ ว่าตัวเองถูก เห็นไหม ทิฐิที่เป็นนามธรรม ทิฐิยังละเอียดเข้าไป ๆ มันยังเหนียวแน่นใจ ความที่มันเหนียวแน่นตัวนี้ ความที่มันเหนียวแน่นที่มันจะพยายามเอาตัวรอด มันก็จะหลอกให้การพิจารณาของเราหลง ความหลงเข้าไป ความที่ต้องตัดสินใจตลอดเวลา ทำให้เราไม่มีโอกาสได้ยับยั้ง ไม่มีปัญญาได้รอบรู้ นี่ต้องหมุนกลับมาตรงนี้ ต้องไม่ไว้ใจ พิจารณาไป ๆ เราพิจารณามาก

ๆ เข้าไปมันถึงกับยอมเราเลยก็ยังมี ยอมไปเลยนะ หายไปเลย ๆ เราก็คิดว่าสื่อตัวนี้โดนทำลายแล้ว ก็คลื่นวิทยุ ทำลายไปได้อย่างไร มันไม่ส่งมาหรือส่งมาเครื่องรับเรารับไม่ได้ ก็ไม่เห็น เพราะเราไม่เห็นด้วยตา มันต้องมีเครื่องรับขึ้นมา สื่อวิทยุมันถึงจะออกมา เพราะมันเป็นคลื่น เป็นดาวเทียม

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราชะล่าใจ เราปล่อย สักพักหนึ่งก็จะติกลับ มันจะติกลับขึ้นมานะ ถ้าติกลับขึ้นมามันก็ทำให้เราพลาดไป การจะทำลายสื่อที่ละเอียดแล้วเครื่องมือมันต้องให้พร้อมกัน ความจะทำลายสื่อ กระแสออกมา ทำลายกระแสภายในที่ใกล้เข้ามา

ที่ว่ากระแสนอก กระแสภายใน กระแสตัวนี้มันเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว มันเร็ว มันสั้น เข้า มันเร็วหมุนอยู่อย่างนั้น ๆ แล้วกิเลสที่หลอกเรามาอีกชั้นหนึ่ง สองชั้นเหมือนกัน เพราะกิเลส มันเป็นเจ้าของจักรออกมาพร้อมกับตัวเริ่ม คำริออกมาจากความคิด แล้วออกมาเป็นอย่างนี้ ใจ ออกมาเป็นแบบนี้คือว่าเป็นแบบที่คิดอยู่ในวงของสื่อนี้ ใจ วงของสื่อนี้คิดในอะไร

วงของสื่อข้างนอกนะ อย่างสื่อหนังสือพิมพ์ก็เรื่องของหมึก หมึกพิมพ์ให้กระดาษนั้นให้ เป็นอักษรขึ้นมา นี่อันนั้นมันก็เห็นง่าย

เรื่องของสื่อข้างในเข้ามา สื่อทีวี...เป็นภาพ สื่อดาวเทียมมาจากวิทยุนี้ มันละเอียดเข้าไป เห็นไหม แล้วมันเป็นตัวที่ว่าสปาร์คออกมาเป็นความรู้สึกเลย มันกำเนิดความรู้สึกว่าความใคร่ ใจ ความใคร่ในความคิดนั้น ความหลงในความคิดนั้น ความคิดนะ แล้วความคิดนี้ออกมาเป็นกาม ออกมาที่เขาผ่าน โอะมะ ผ่านความคิดนั้นอีกทีหนึ่ง ย้อนกลับเข้ามา มันจะต่อสู้อะไร ยับยั้งได้ด้วยสติ ด้วยปัญญา ด้วยธรรม ด้วยความเพียร ด้วยความจงใจ

ความเข้มข้น ความมูมานะที่ผ่านขึ้นมา มันจะมูมานะยิ่งกว่านี้ กลิ้งทั้งตัวนะ กลิ้งทั้งตัว ล้ม คำว่าล้มหงายนะ คนที่ทำงานทางโลกที่ว่าเหนื่อย เหนื่อยแสนสาหัสนั้นก็เป็นเรื่องของเขา แต่ถ้า ลองพิจารณาเข้าไปขนาดนี้ ปิดประตูทุกประตู ใจ เปรียบเหมือนร่างกายนี้เป็นเหมือนกับจอมปลวก ที่ว่ามีรูออก ๖ รู ที่ตัวหี้ยมันออก หี้ยอยู่ในจอมปลวกนั้น ให้ปิดทั้งหมดแล้วออกรูเดียว แล้วคอย จับหี้ยนั้น

อันนี้ก็เหมือนกันนะ ใจมันดิ้น มันพลิกมันแพลง เราต้องพยายามปิดให้หมด คูให้ละเอียด ให้ออกตรงไหน มันออกที่ใจ ใจ ออกที่ความคิด ใจ เริ่มต้นความคิด เป็นขั้น ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ เห็นไหม ขั้น ๕ ปิดให้หมด มันก็คืนอยู่ข้างในขลุ่ยกล้อยู่ที่นั่นนะ นี่กระแสมันออกมาอย่างนั้นล่ะ

แล้วกิเลสมันก็ซ่อนมา กิเลสอยู่ข้างหลัง กิเลสมันย้อนกลับมา เพราะถ้าทำลายตรงนี้ กิเลสมันแทบไม่มีที่ยืนแล้วนะ ในโลกนี้ไม่มีที่ให้มันยืนเลยนี่ มันจะทำตัวอย่างไร มันต้องหาที่ยืน หาที่ยืนบนหัวใจเราไง นี่เราปิดขนาดนั้นเลย เพื่อจะทำลายตัวนี้ ทำลายโลก จะไม่ให้กิเลสนี้หลอกเราให้หมุนไปอีกเลย เพราะตัวนี้เป็นตัวกามไง

ตัวกามเกิดจากความสัญญาจำได้หมายรู้ สัญญาดั้งเดิมเป็นสัญชาตญาณ ถึงสัตว์อยู่ในป่า สัตว์ที่ไหนก็แล้วแต่ ความเป็นสัญชาตญาณมันมีอยู่ในหัวใจไง สัญชาตญาณของการสืบพันธุ์ในสัตว์ที่ไหน ไม่ต้องไปสอน นี่มันอยู่ที่ใจ อยู่ที่ขันธ ๕ ขันธ ๕ ซบอยู่ที่ใจ ขันธ ๕ ของใจ ขันธ ๕ ของกาย ขันธ ๕ ของใจ นี่ขันธ ๕ กับจิต เห็นไหม

ขันธ ๕ จอมปลวก เห็นไหม ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เหมือนกัน แล้วตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ๖ ไซ้ไหม ขันธ ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ รูปของใจ ความคิดตั้งออกมาเป็นรูป ความคิดเป็นอารมณ์หนึ่งก็เป็นรูปแล้ว รูปของจิต สัญญาคือความจำได้หมายรู้ เห็นไหม รูป เวทนา...มันยิ่งกว่าเวทนานะ จิตมันคิด มันมีรสชาติ นี่เวทนา วิญญาณรับรู้ไง สังขารปรุงแต่งต่อไป ถ้าเราหมุนออกมาทัน คลื่นวิทญ์หมุนออกมาทัน มันหยุด ๑ หยุดตลอดนะ มันไหวอยู่ ๑ อยู่ที่หัวใจนะ แล้วถ้าสติ มันอายตัวเองไง

ถ้าเราเป็นนักปฏิบัติแล้วเรบอกเราจะชำระมัน แล้วเราไปหลงไปเคลิบเคลิ้ม เหมือนเราว่า เรานอนอยู่แล้วมันป้อนนะ เป็นอย่างนั้นจริง ๆ นะ ในหัวใจในขณะที่ปฏิบัติถึงจุดนั้นนะ มันรุนแรงกันอย่างนั้นจริง ๆ จะพูดให้มันรุนแรง เพราะมันรุนแรง แล้วมันรุนแรงแบบที่เราสู้ไม่ได้ตลอด ถึงบอกต้องปิดให้หมด ล้มกลิ้งล้มหงายอย่างไรก็สู้ สู้ด้วยความจงใจ ถึงจุดหนึ่งเราเพิ่มปัญญา เพิ่มพลังงานคือ สมาธิ สัมมาสมาธิตัวนี้ จนมีพลังงานพอจะยับยั้งกันได้เห็นไหม เสมอกันแล้ว

พิจารณาซ้ำพิจารณาซากนะ จนมันสงบตัวลงจนที่ว่ามันหายไปก็มี จนมันหลอกว่าหมดแล้วความเป็นไปอันนี้ไม่มี ความรู้สึกไม่มีที่ว่ารุนแรงมาที่ว่าเราอารมณ์รุนแรง เวลาความรู้สึกมันเกิดขึ้นนี่ จนมันสงบตัวลงว่าไม่มี มันหลบตัวลง จะหาที่ยืนใหม่ จะขอให้เราผ่านไป ลับหลังมันก็ยืนอยู่หลังความคิดเราไง นี่ย้อนไปย้อนกลับ ๆ การพิจารณาตรงนี้ถึงว่าเป็นน้ำป่า เป็นปัญญาที่รุนแรงที่สุดในเรื่องของการวิปัสสนา รุนแรงมาก รุนแรงจนขนาดว่าพลิกฟ้าคว่ำดินเลย เวลาขาดพลิกฟ้าคว่ำดินเพราะขาดด้วยสัญญา ขาดด้วยสัญญาคือกรรมเก่าบุญเก่าที่สะสมอยู่ที่

ใจที่ว่าเกิดมาทุกชาติ ๆ มันเป็นสัญญา สัญญานี้จะจับลงไปอยู่ในปฏิสนธิจิต แล้วเราชำระตัวนี้ออกไปในกามภพ เป็นสัญญาคือขั้น ๕ ของจิตหลุดออกไป เห็นใหม่

แต่จิตปฏิสนธิที่ว่า อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขาราปจฺจยา วิญญาณํ วิญญาณปจฺจยา นามรูป ในสัญญาในตัวนั้นมันจะละเอียดเข้าไป เห็นใหม่ ละเอียดตัวนั้น มันเป็นละเอียดในตัวเหตุ ในตัวผลคือตัวสัญญานี้ ในตัวผลคือในขั้น ๕ นี้ เราได้ทำลายแล้วขาดออกไปนี้ พลิกฟ้าคว่ำดิน หมายถึงว่าไม่เกิดในกามภพ

กามภพนี้เป็นสิ่งที่ทุกข์ที่สุด กามภพตั้งแต่เทวดาลงมา มนุษย์ แล้วถึงนรก ๓ ฝ่ายนี้ ในนรก...เพราะจิตที่มันหมุนไป มันเป็นเรื่องที่หาย ปอเราทำลายหมด กิเลสไม่มีที่ยืนใจ โลกนี้ไม่มีที่ให้ กิเลสยืนอีกแล้ว มันพลิกกามภพ แต่มันไปอยู่ในพรหมใจ ถ้าพลิกตรงนี้แล้วไปอยู่ในพรหม ถึงบอกว่าสัญญาตัวนี้มันเป็นผล สัญญาของผลเราได้ทำลายแล้ว เราได้ทำลายสัญญาของผลคือเราจะไม่มีผลที่จะมาเกิดในกามภพอีกเลย มันถึงยากสุด ๆ ใจ ความยากตัวนี้ เพราะเราได้ทำลายตัวนี้ไปทำลายตัวที่ว่าต้องมาเกิดในภพที่หายอันนี้ใจ ถึงว่ากิเลสไม่มีที่ยืนจุดหนึ่ง

ถึงว่าพระอนาคามีพอขึ้นไปอยู่บนพรหมนั้น ถึงเหมือนเป็นผลไม้ที่สุกไปอย่างเดียวนิพพานไปข้างหน้า ถ้าตายช่วงที่ว่าทำลายโลกกามภพแล้วนี้ ไปข้างหน้านี้สัญญาที่ว่าสาเหตุตัวนั้น มันจะมอดไหม้ไป ๆ เหมือนกับเป็นเชื้อแล้วต้องสลายไป เพราะมันเป็นฝ่ายเหตุ ฝ่ายผลมันอยู่ที่กามภพนี้ นี้ขั้น ๕ สัญญาอย่างหาย เห็นใหม่ เราได้ทำลายสัญญาอย่างหายแล้ว นี้หมดเลย เว้งว้างว่างไปหมดเลย กระแสตัวนี้หมดแล้ว กระแสที่ออกมาเราทำลายเข้าไปถึงสาม ตัดคือออกไปสามแล้ว เหลืออยู่ตัวพลังงานไฟฟ้าอย่างเดียว เหลืออยู่แต่สื่อที่ละเอียดอยู่ข้างในนั้นนะ

ไอ้กระแสตัวละเอียดนั้นมันออกมาไม่ได้ไง พลังงานไฟฟ้าต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์ ต้องมีทีวี มันเสียบแล้วมันถึงจะออกมาใช้เป็นพลังงานได้ใช่ไหม แต่ตัวนี้มันเป็นตัวของมันเอง อยู่เฉย ๆ เหมือนกับเราทำลาย ๆ เข้าไปไง เราทำลายสื่อทั้งหมดเลย เหลือแต่พลังงานอยู่เฉย ๆ ตัวพลังงานตัวนั้นอยู่เฉย ๆ เราตัดกระแสเข้าไปถึงสามขั้นตอน เหลือกระแสตัวนั้นมันออกมาไม่ได้ไง มันเก็บ ๆ เงิน ๆ อยู่ นั่นนะ แต่มันก็เป็นเจ้าวัฏจักร เพราะไฟฟ้าจ่อเข้าไป มันก็เป็นตระการไปหมดเลย ฉะนั้นตรงนี้ต้องทำลาย ต้องทำลายให้ได้นะ แต่คนไม่กล้าทำลายไง ไม่กล้าทำลายตัวนี้ เพราะว่าตัวนี้บอกมันไม่มีโทษ ไฟฟ้ามันอยู่เฉย ๆ มันไม่ได้ไปเสียบเข้าเครื่องไหน มันจะมีโทษอะไร เห็นไหม

แต่ตัวไฟฟ้า ตัวพลังงานนี้ ถ้าไม่ทำลายตัวพลังงาน ตัวพลังงานนี้ไปเข้ากับเครื่องสิ่งใด เครื่องสิ่งนั้นจะเกิดเป็นผลขึ้นมาทันทีเลย ต้องทำลายพลังงานนั้นทิ้ง ตัวพลังงานตัวนั้นคือตัวไออุ่นไง พลังงานนั้นคือตัวสารอันหนึ่งไง พลังงานคือตัวธาตุรู้ไง ธาตุรู้ตามธรรมดาที่มีวิชาปกครอง พลังงานนี้ยังไม่ใช่พลังงานบริสุทธิ์ เห็นไหม เพราะพลังงานนี้ต้องไปผ่าน ... เวลาจะใช้ ต้องไปผ่านสาย ผ่านสื่อ ตัวพลังงานของมันต้องผ่านออกมาเหมือนกัน ก็ว่าตัวพลังงานนี้มีกิเลส ตัวพลังงานคือตัวกิเลส คือตัววิชา แต่มันละเอียดจนเป็นพลังงาน เห็นไหม แล้วเราก็เข้าใจว่าไม่ต้องทำลาย เราเข้าใจว่ามันไม่ให้โทษ แต่ความจริงนี่คือเจ้าวัฏจักร ตัวเรือนยอดของความโลภ ความโกรธ ความหลง

ความโลภ ความโกรธ ความหลง มันอยู่ในขั้น ๕ ตัวสัญญาที่เป็นเหตุ เราทำลายตัวปฏิกะ ตัวสัญญาความจำ ปฏิกะความผูกโกรธ ความปฏิกะ ความผูกโกรธ ความสัมพันธ์ ความคิด ไม่มีแล้วจะเกิดคามไต่อย่างไร เพราะเราทำลายตรงนั้นแล้ว

ทีนี้พอขึ้นไปข้างบน มันเป็นเจ้าวัฏจักร เป็นกษัตริย์ เป็นพ่อของความโลภ ความโกรธ ความหลง เห็นไหม เป็นอยู่อย่างนั้น แล้วต้องย้อนกลับเข้าไป ทำลายมาถึงขนาดนี้แล้ว เราทำลายกระแส ทำลายความเป็นไป ทำลายที่ว่าเราหลงอยู่ในความทุกข์ใจ เราทำลายมาขนาดนี้แล้ว แล้วทำไมไม่ทำลายให้สิ้นไปเลย ต้องให้สิ้นใจ แต่คนไม่กล้าทำ คนไม่กล้าทำลายตัวเอง คนไม่กล้าทำลายพลังงานของตัวเอง พลังงานไม่สามารถคัดกร่อนตัวมันเอง

แต่ธรรมจักร อรหัตมรรค ความเป็นอรหัตมรรค เห็นไหม อรหัตมรรคหมุนเข้ามา ธรรมจักรของพระพุทธเจ้าไง ทำลายทุก ๆ อย่างที่เป็นเชื้อ ทำลายทุก ๆ ที่ไม่ใช่เป็นความบริสุทธิ์ ความหมุนเข้าไปของธรรมจักร จักรนี้ได้เคลื่อนเข้าไป เคลื่อนเข้าไปทำลายพลังงานทั้งหมดเลย

พลังงานที่ออกมาแล้วจะไปปลุกปลอบหรือไปต้นกำเนิดของสิ่งใด ๆ ที่มันจะเกิดขึ้นมาอีก นี้ มันยังเป็นพลังงานที่ไม่บริสุทธิ์ ต้องทำลายทั้งนั้น การทำลายทั้งนั้น ถ้าเราหมุนเข้าไปด้วยการเดินอรหัตมรรค ถ้าไม่ยอมเดินอรหัตมรรค เข้าใจว่าความเว้งว้าง พลังงานนี้ไม่เป็นโทษ เราก็ต้องไปใช้เวลาอยู่ในพรหมโลกอีกนานนะ มันไปได้จริงอยู่

แต่ในปัจจุบัน กิเลส ในความเป็นหนึ่งเดียวมันก็เศร้าหมอง มันก็ฟ้องใส ความเศร้าหมอง และความฟ้องใส ความทุกข์ของผู้ที่มีธรรม ความมานะที่มันเกี่ยวข้องไว้นะ มีความสุขนะ ผู้ที่มีธรรม ผู้ที่มีฐานะ แต่มันก็ยังมีเกิดดับ

แต่ถ้าตรงนี้ละ เราทำลายซะ เราผูกพร้อมกันตรงนี้ไง เราดับที่ว่าเราดับหมดเดี๋ยวนี้ไง เอ โกรธโม ธรรมเป็นอันเอกใจ แล้วมันไม่ต้องไปเกิดเป็นพรหม ไม่ต้องไปเกิด ไม่ต้องไปดับที่นั่น อีกใจ แล้วกาลเวลามันต่างกัน เราจะว่า พอถึงตรงนั้นก็มีมีความสุขแล้ว ถึงตรงนั้นมันก็ไว้ใจได้ แต่ไว้ใจได้อีกเป็นหมื่น ๆ ปี กับสิ้นเดี๋ยวนี้ละ

ความเศร้าหมอง ความทุกข์ใจ ที่ยังเฉา ยังเศร้าหมองอยู่ในใจอีกเป็นหมื่น ๆ ปีกับความที่ไม่มีสิ่งนั้นอยู่ในหัวใจเลย ต่างกันไหม ถ้าเห็นโทษอย่างนี้ไง มันจะย้อนกลับ ย้อนขึ้นไปดู การย้อนขึ้นไปดู รู้ตัวเองก่อนย้อนไปดู นี่ไม่รู้ตัว ผู้ปฏิบัติไม่รู้ตัว ต้องครูบาอาจารย์เป็นผู้สั่งสอนถึงจะรู้ตัวไง เราไม่เคยมีเงิน แล้วเรามีเงินหลาย ๆ ล้าน ทำไมเราจะไม่ตื่นตื่น มันจะไม่หลงไหลได้ปลื้ม อยู่ตรงนั้น แต่ถ้ามีผู้รู้บอกไว้ว่า ให้อะไรนี้มันจะหมดค่า เขาจะไม่ใช้กันต่อไป เขาจะไปใช้ของที่ เป็น ประเสริฐ ของที่เป็นทิพย์ ใจ มันจะยอมทิ้งอันนี้ไง ยอมทิ้งมันจะได้สิ่งที่ประเสริฐกว่า

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้ายอมทำลายตัวเอง ยอมทำลายไอ้พลังงานตัวนี้ ยอมทำลายสิ่งที่เป็น สัตว์เริ่มต้นนี้ ย้อนกลับ ยอมทำลายขณะ ยอมทำลายนี่เป็นวิธีการ เป็นคำสอน แต่เรื่องของกิเลสไม่มีทางต่อต้านทุก ๆ อย่าง กลบเกลื่อน ตีกิน

แม้แต่เข้าไปอยู่ในถ้ำ กระแสนี้เราย้อนกลับ ตัดขั้น ๕ ตัดทั้งหมด จนไม่มีทางสี่ออกมาแล้วนะ อยู่ในถ้ำไง เราต้องมุดเข้าไปในถ้ำ ไปทำลายเสียในถ้ำนั้น ทำลายเจ้าวัฏจักรที่อยู่ในถ้ำ นั้นนะ ทำลายกองบัญชาการ ทำลายจุดบังคับบัญชาการที่ส่งออกมา ส่งสงครามออกมา ส่งกระแส ออกมา ส่งความทุกข์ออกมา ส่งความหลงไหลได้ปลื้ม สั่งให้เราหมุ่นตามโลก ตามวัตถุ จนเป็น ทุกข์ไปหมดใจ

เราตัดสี่เข้ามา ๆ จนเข้าถึงกองบัญชาการ ถึงจุดเริ่มต้น ถึงจุดของตัวเจ้าวัฏจักร จากการ เกิดดับของจิตหนึ่ง จิตหนึ่งทุกดวงจิตต้องเกิดดับแบบนี้ทั้งนั้น พระพุทธเจ้าได้ทำลายแล้ว แล้วถึง ได้บอกวิธีการไว้ ครูบาอาจารย์สืบต่อมา เราเกิดเป็นมนุษย์ แล้วเป็นนักปฏิบัติ แล้วเข้ามาได้ยิน ได้ ฟัง ได้มีโอกาส ได้รู้ ได้เห็นว่า การเริ่มต้นของกิเลสมันอยู่ตรงนี้ไง แล้วเราได้ทำลายมัน บุกเข้าไป ทำลายจนเราเป็นคนประเสริฐคนหนึ่ง เราเป็นผู้ทำลายกระแสทั้งหมด เราดับกระแสทั้งหมดจาก หัวใจของเรา กระแสข้างนอกเก้อ ๆ เงิน ๆ เข้ามาสืบต่อ ติดต่อกับความคิดเราไม่ได้เลย

จากที่ว่าทุกข์ ๆ อยู่ หมุ่นตามโลกเขาไปตลอด แล้วสิ่งที่ เป็น กระแสจริง ที่เขาปล่อยกัน เขา ใช้ประโยชน์กัน มันไม่สามารถเข้ามาต่อกับพลังงานที่เป็นธรรม ที่เป็นเอโกธัมโมของเราได้เลย

ฟังดูดี นี่เราทำลายกระแส จนตามความเป็นจริง จนสิ้นสุดของกิเลส สิ้นสุดของกิเลสที่ออกไปติด
กับสมมุติโลก สิ้นสุดของกิเลสที่มันทำให้เราหลงไหล (เทพสิ้นสุดเพียงเท่านั้น)